

Katay Lajos

Aforizmák

A madagaszkáriak szellemeknek hiszik a lemurokat. A Madagaszkárra látogató turisták lemuroknak hiszik a szellemeket.

*

A törzsi varázslónak elhiszem, hogy van Isten. A hatdiplomás bíborosnak nem.

*

Nem bűn, ami nem öncélú. Az állati ölés a természet egyensúlyát biztosítja. Az ember vágóhídjai már bűnök, mert az ember már csak öncél.

*

Nem a felfedezők és misszionáriusok hajtottak végre történelmi küldetést, hanem azok a bennszülöttek, akik megették őket.

*

Irodalom és művészet méltatlan önmagához, ha nem több önmagánál.

*

A nemzetközi alvilág diktálta törvények megszegése nemzeti kötelességünk akkor is, ha ezek a törvények nemzeti színű szalaggal vannak átkötve.

*

Nem táplál a magad húsa.

*

Isten és egyház egy út két végállomása. Minél jobban közelítek az egyikhez, annál jobban távolodom a másiktól.

*

Művészek figyelmébe: tizenöt éves kor fölött már nem szabad technikai kérdésekkel foglalkozni. Kísérő rabszolgám a szemvillanásomból is értsen. Ha nem tudtam betörni, cseréljek helyet velem!

*

Vajon mialatt születtem, *ugyanazokat* a fájdalmakat éreztem-e, amelyeket ugyanabban az időpillanatban a tér valamely másik pontján éreztem, miközben éppen meghaltam?

*

A halál az elviselhetetlen kötelező elviselése. Átbújás a tű fokán. Egész életünkben azon törjük a fejünket, hogyan lesz ez lehetséges. Az embrió talán ugyanígy töpreng azon, hogyan lesz lehetséges megszületnie.

*

Verset elemezni annyi, mint pávát kopasztani.

*

Inkább senkiföldjét, mint a senkik földjét!

*

A végtelen a végesek határtalan számú összessége. Ami véges, az végső soron nincs is, tehát a Minden a semmiből áll. Ez lenne a semmiből-teremtés titka?

*

Mind bolond, aki meg akar újulni. Azon legyünk, hogy visszatérhessünk régi önmagunkhoz.

*

Mekkora meglepetés lesz a napi áldozóknak, amikor észreveszik, hogy nem is a tisztítóűz, hanem a pokol felé zuhannak! Aki hisz, elkárhozik.

*

Érdemes-e élnie annak, aki csak addig élhet, ameddig él?

*

A jog bilincs az igazság csuklóján.

*

Úgy látszik, végképp alkalmatlan maradok a beilleszkedésre. Máig sem vagyok hajlandó illatnak nevezni a szagot.

*

Ha nem tudod, mi a szép és jó, kérdezd meg az ördögöt. Az ellenség mindig jobban ismeri a fővárost, mint az őslakos.

*

Azt mondják, aki tíz nyelven beszél, tíz embert ér. Szerintem inkább az a tíz ember érhetne egyet...

*

Jó és rossz igenis abszolút fogalmak. Mindenki ugyanazokat a dolgokat érzi jónak, illetve rossznak. Más kérdés, ki melyiket szolgálja.

*

Inkább szalonképtelen legyek, mint párbajképtelen.

*

A sportrekordok semmit sem mondanak az emberről. Közvetlen életveszélyben te is, én is az érvényes világsúcson belül futnánk le minden atlétikai távot. Ne adja Isten, hogy be kelljen bizonyítanunk.

*

Nincs nevetségesebb a művésznél. Azt hazudja, hogy nem magának, hanem az emberiségnek alkot, s nem is álmodja, hogy ez az aljas hazugsága a legnagyobb igazság, ami valaha is kicsúszott a száján.

*

Egyforma minden külvilág. A látnivalók bennem vannak.

*

Külső útjaimról szegényebben, belső útjaimról gazdagabban térek haza.

*

Mi a butaság? Mindent tudni és nem is sejteni, hogy mindent tudunk.

*

A halál nem véletlen és nem elkerülhető. Épp ezért mindent, ami véletlen és elkerülhető, ki akarok zárni halálom lehetséges okai közül.

*

Még hogy egy népet nem lehet leváltani! Látszik, hogy még nem hallottak Magyarországról, uraim.

*

A profi rendszeresen iszik, ezért marad józan. Az amatőr mindig támolyog, pedig pénze sincs itálra.

*

A lényeknek nincsenek tényszámái, ezért nem tud vele mit kezdeni a statisztika.

*

Ne tévesszük össze a költészetet a költőkkel. Ne tévesszük össze Istent az ő papjaival.

Azt hiszed, az a szamár nem tudja, hogy sohasem érheti utol a boton előtte csüngő kórót, miközben trappol utána? Nem csak a költőt készíti önkínzásra a tehetetlenség.

*

A középkor nem volt sötét: világítottak a csillagok, mert azért voltak, hogy *nekünk* világítsanak. Mióta a haladás reflektora belevakít a szemünkbe, nem látjuk magunk előtt a szakadékot. A haladás *ellenünk* világít, idegenek fényforrásából.

*

Vagyok, tehát gondolkodom. (Így már a mondat is érthető.)

*

Fordítsd a haldoklót háttal a hajnalnak.

*

Isten és anyag azonos fogalmak. E fogalomazonosság harmadik tagja a Törvény, amely egyben az előbbi két fogalommal is azonos. Az én értelmezésem szerint *ez* a szent-háromság.

*

Az entrópia az anyag demokráciája.

*

Azt hiszem, hogy a tér nem csak kifelé, de befelé is határtalan: egyre kisebb nagyságrendű komplett világegyetemekből áll. A nagyság fogalmának nincs értelme.

*

A pontos és konkrét ellenséggéppen kívül semmiféle tárgyi ismeretre nincs szükségem.

*

Ha meghalok, annyi, mintha nem is lettem volna. Márpedig vagyok! Miután meghaltam, utókor sincs többé - márpedig az élet megy tovább. Ennél fogva sohasem halhatok meg.

*

Ha rálépsz a bogárra, honnét tudod, nem magadra lépsz-e?

*

Az európai gondolkodás még életútja legelején van, hiszen kétezer év sem volt elég neki, hogy az emberközpontúság primitív dogmáján túllépjen.

*

A megismerés fejlődési útját nem csak a kozmológiának, de a filozófiának is be kell járnia, tetszik vagy sem. Ahogy a kozmológia eljutott a Földtől, minden létezés középpontjától a Földre, mindenek perifériájáig, úgy kell eljutnia a filozófiának is az embertől, a természet koronájától az emberig, a természet perifériájáig.

*

Hawking és Penrose szerint az idők kezdetén a világegyetem egyetlen, végtelen sűrűségű és görbületű pontban létezett. Ha ez igaz, úgy ennek az objektumnak egyáltalán nem lehetett gravitációja! Ugyan merrefelé fejthet ki gravitációt saját „felületén” egy *végtelenül* kicsiny sugarú pont? Hiszen a felület itt szükségképpen azonos magával a középponttal, mivel a pontnak nincs iránya „befelé”!

*

Ezen kívül: ha (mint állítják) ma bizonyos végtelen sűrűségű és tömegű őspont gravitációja is végtelen volt, hogyan jöhetett volna létre bármiféle „ősrobbanás” e végtelen nyomáserő ellenében? A végtelent nem lehet überolni!

Nem akkor uralkodunk, ha a nép pénze van a mi zsebünkben, hanem akkor, ha a mi pénzünk van a nép zsebében.

*

Jónak lenni semmi más, mint rossznak lenni a rosszal szemben.

*

A lét legnagyobb kérdése: lehetséges-e *nem* létezni?

*

Az életnek nincs mondanivalója, csak tartalma. Az embernek nincs tartalma, csak mondanivalója.

*

A fegyvernek látszó tárgy fegyver. Minden dolog az, aminek a véletlen fél látja.

*

Földdé akarjuk változtatni a Marsot, miközben legjobb úton vagyunk afelé, hogy a Földet változtassuk Marssá.

*

A primitív ember attól primitív, hogy bensőségei helyett csak belsősegei vannak.

*

Vae eo, quem timeo. Jaj annak, akitől félek!

*

Némelyik ritka melódia túl kerek, túl végleges, túl természetes ahhoz, hogy ember műve lehessen. Valószínű, hogy ezeket a dallamokat (a végső igazságokhoz hasonlóan) Isten vagy a természet maga dugdosta el számunkra kertjének zugaiban, hogy húsvétjainkkor megtalálhassuk őket, mint gyerekek a piros tojásokat. Ha a tojások elfogynak, vége az ünnepeknek is.

*

Demokrata sportszerűség: belefejelek a felugró ellenfélbe, majd kirúgom a labdát a partvonalon túlra, hogy ápolhassák az áldozatot.

*

Ez az esti táj olyan, mint apám régi íróasztalán az üvegtömbbe fagyott falevél.

*

Kisembernek azt nevezzük, aki komolyan veszi a játékszabályokat.

*

Hálaadás napja előtt az amerikai elnök a sajtó ujjongása közepette látványosan megkegyelmez egy pulykának, hogy a többi háromszázmiliót büntudat nélkül levághassák. Természetellenessége titkos tudatában az ember időnként úgy tesz, mintha bocsánatot akarna kérni a Természettől. Nem fogja megkapni.

*

Nem minden félemler félisten, de minden félisten félemler.

*

A bölcs ember tárgyi tudása többnyire csekély. Emelkedés közben ki kellett dobálniuk homokzsákjaikat.

*

A halhatatlanság súlya alatt előbb-utóbb mindenki öngyilkos lenne. A halandóság tudata megszabadít bennünket ettől a kényszertől.

Az úgynevezett nagy költők attól nagyok, hogy ők a maguk kis poklocskáit néven tudták nevezni. Az úgynevezett kicsi költők attól kicsik, hogy ők a maguk nagy poklait nem tudták néven nevezni. Mekkora szerencséje a nagyoknak, hogy csak poklocskáik voltak!

*

Aki szent dolgokon röhögni mer, annak valahol nagyon igaza van. De jaj, hol?

*

Ha nem szélsőséges, mitől költő?

*

Az olvasónak, hogy felnőhessen a költő verséhez, legalább akkora költőnek kell lennie belül, mint a költőnek kívül.

*

A halál vonz, a meghalás elrettent. A halál kíváncsiságunk, a meghalás félelmünk tárgya.

Dús László: Gondolatrítmus